

Tatarca Böcek Adları Tatar Insect Names

Ümüt Çınar

2010

KEÇİÖREN / ANKARA
Törkiyä Tөркия

Kmoksy

deneme baskı
www.kmoksy.com

adlandırma çevirisi literal translation	Tatarca (eski yazı) Tatar (old alphabet) Татарча	Tatarca (yeni yazı) Tatar (new alphabet) Tatarça	bilimce scientific name
	бөжәкләр [классы]		Insecta
	личинка [pl: -лар]		imago
	өй чикерткәсе		Acheta domesticus
	шөрчек		Aeschna grandis
	зур энә карагы		Aglais urticae
	кычыткан күбәләге		Agrotis segetum
< çvr. Rus. озимая совка	ужым ябалакчыгы		Altica
< çvr. Rus. огуречный клоп	кыяр кандаласы		Altica oleracea
	кәбестә борчасы		Alticini (Alticinae, Halticinae)
	яшелчә борчалары		Alticini (Alticinae, Halticinae)
<:чуар "пёстрый"	чуар борча		НАЙМАТЛОС «разноцветная блошка»
	иген коңгызы		Anisoplia austriaca
	малярия черкие		Anopheles
	бөртекле культуралар ябалакчыгы		Apamea sordens
	гөблә		Aphidoidea üyesi
	үлән бете, үлән бете		
	үсемлек бете		
	бал корты		Apis mellifera
	умарта корты		
	ана корт [pl: -лар], ана умарта корты		kraliçe
	эшче корт [pl: -лар]		işçi
	соры корт [pl: -лар]		erkek
	дүләнә күбәләге		Aporia crataegi
	беренчел канатсызлар		Apterygota
	кәбестә ябалакчыгы		Barathra brassicae
< çvr. Rus. водяной клоп	су кандаласы		Belostomatidae üyesi
	кара таракан [pl: -нар]		Blatta orientalis
	төклетура		Bombus
	эфәк күбәләге		Bombyx mori (adult)
	эфәк корты		
	тут ефәкчесе		Bombyx mori (larva)
	тут ефәкчеге		
	кәбестә бете		Brevicoryne brassicae
	чиянең лайлач кисмәне		Caliroa cerasi
< çvr. Rus. реликтовый дровосек	реликт кисмән		Callipogon relictus
	чибәр бронза коңгыз		Calosoma inquisitor
	тирәк яфрак борчасы		Camarotoscena speciosa
	камподая		Campodea
	кисмән		Cerambycidae üyesi
	мыеклач		
< çvr. Rus. земляничная блоха	жиләк борчасы		Chaetocnema concinna
< çvr. Rus. свекловичная блошка	чөгендер борчасы		
	сабак борчасы		Chaetocnema hortensis (Ch. aridella)

	урман чапкыны		<i>Cicindela silvatica</i>
	кандала		<i>Cimex lectularius</i>
	камка		<i>Coccinella septempunctata</i>
	катыканатлылар		Coleoptera
	коңгызлар		
	коңгыз		üye
	койрыгаяк		<i>Collembola</i> üyesi
	черки (tml: черкие)		
	озынборын (pl: озынборыннар ; tml: озынборыны)		Culicidae etc. üyesi
	безелдәвек озынборын		HAYMATLOS
< çvr. Rus. слоник	филчек		<i>Curculionidae</i> üyesi
	алма күбәләге		<i>Cydia pomonella</i>
	суган чебене		<i>Delia antiqua</i>
	ужым чебене		<i>Delia coarctata</i>
	эскәккойрыклылар		Dermaptera
	икеканатлылар		Diptera
	чебен-черки		üye
	йөзгәләк		Dytiscus
	йөзгәләк коңгыз		
< çvr. Rus. окаямлённый плавунец	каймалы йөзгәләк		<i>Dytiscus marginalis</i>
	көнлекчеләр		Ephemeroptera
	көнлекче		üye
	идел күбәләге		
	болын кырмыскасы		<i>Formica pratensis</i>
	жирән урман кырмыскасы		<i>Formica rufa</i>
	жирән кырмыска		
	жете кызыл кырмыска		<i>Formica sanguinea</i>
	буа суулчәре		<i>Gerris lacustris</i>
	аючикерткә		<i>Grylotalpa grylotalpa</i>
	кыр чикерткәсе		<i>Gryllus campestris</i>
	әйләнчек коңгыз		Gyrinidae üye
	ялтыравык шөпшә		Halictidae üye
	ярым катыканатлылар		Hemiptera
	тигезканатлылар		Homoptera
	инжир яфрак борчасы		<i>Homotoma ficus</i>
	суулчәр		
	суулчәр кандала		Hydrometridae üye
	зур сусөяр		<i>Hydrous aterrimus</i>
	элпәканатлылар		Hymenoptera
	термитлар		Isoptera
	кара кырмыска		<i>Lasius niger</i>
	тәңкәканатлылар		
	күбәләкләр		Lepidoptera
	күбәләк		adult
	гусеница		tirtil
	күбәләк гусеницасы		
	курчак		krizalit
	шикәр тәңкәтәне		<i>Lepisma saccharina</i>
	Колорадо коңгызы		<i>Leptinotarsa decemlineata</i>

	саранча		<i>Locusta</i> etc. spp.
	болан коңгыз , болан-коңгыз		<i>Lucanus cervus</i>
	мөгезләч		
<: божралы = кольчатый	божралы ефәк корты		<i>Malacosoma neustria</i>
	суфи чикерткә		<i>Mantis religiosa</i>
	суфи чикерткәләр		Mantodea
	чаян чебеннәр		Mecoptera
	кырмыска арысланы		Myrmeleontidae
	су чайны		<i>Nepa cinerea</i>
< çvr. Rus. совка	ябалакчык (tml: ябалакчыгы)		Noctuidae üyesi
	гади шомачык		<i>Notonecta glauca</i>
	кайгылы күбәләк		<i>Nymphalis antiopa</i>
	бизәкле күбәләк		<i>Nymphalis polychloros</i>
әнә 'игла' + карак 'вор'	әнә карагы (pl: энә караклары)		Odonata üyesi
	турыканатлылар		
	чикерткәсыманнар		Orthoptera
	саранчасыманнар		
	чикерткә		üye
	сикерткә		
	мөгезборын коңгыз		<i>Oryctes nasicornis</i>
	мөгезборын		
	махаон		<i>Papilio machaon</i>
	аполлон		<i>Parnassius apollo</i>
	бет		<i>Pediculus humanus</i>
	май коңгызы		<i>Phyllophaga</i>
	ак аяклы буй-буй борча		<i>Phyllotreta nemorum</i>
	дулкынсыман борча		<i>Phyllotreta undulata</i>
	буй-буй борча		<i>Phyllotreta vittula</i>
	кәбестә күбәләге		<i>Pieris brassicae</i>
	шалкан күбәләге		<i>Pieris rapae</i>
	кәбестә көясе		<i>Plutella maculipennis</i>
	зәнгәр күбәләк		<i>Polyommatus daphnis</i>
	июль коңгызы		<i>Polyphylla fullo</i>
	зирек яфрак борчасы		<i>Psylla alni</i>
	каен яфрак борчасы		<i>Psylla betulae</i>
	алмагач борчасы		<i>Psylla mali</i>
	карама яфрак борчасы		<i>Psylla ulmi</i>
	яфрак борчасы		Psyllidae üyesi
	канатлы бөжәкләр		
	канатлылар		Pterygota
	дыбка		
	дала чикерткәсе		<i>Saga pedo</i>
	кәзге чебен		<i>Sarcophaga carnaria</i>
	борчалар		Siphonaptera
	борча (muhafeef: бөрчә)		üye
	күзләч балкарак		<i>Smerinthus ocellatus</i>
	жилпәзәканатлылар		Strepsiptera
< çvr. Rus. поющий кузнечик	сайрар чикерткә		<i>Tettigonia cantans</i>

	гади кырмыска-коңгыз		Thanasimus formicarius
	елга күбәләкләре		Trichoptera
	елга күбәләге		üye
	елга коңгызы		
	кишер яфрак борчасы		Trioza apicalis
	кәбестә яфрак борчасы		Trioza brassicae
	хөрмә яфрак борчасы		Trioza diospyri
	капрон коңгызы		Trogoderma granarium
	адмирал		Vanessa atalanta
	адмирал күбәләк		
	әрекмән күбәләге		Vanessa cardui
	божан		Vespa crabro
	шөпшә		Vespula & Dolichovespula & Paravespula
	урман кандаласы		HAYMATLOS (лесной клоп forest-bug)